

Základní škola sv. Voršily v Olomouci

Aksamitova 6, 772 00 Olomouc

RMS Titanic

Teorie o potopení lodi

Závěrečná práce

Autor: Svozilová Veronika

Třída: IX

Vedoucí práce: Mgr. Martin Nešpor

Olomouc 2014

Obsah

1. kapitola – Titanic a jeho bratrské lodě	3
1.1 Krásný sen o nepotopitelné lodi	3
1.2 Cena stavby Titanicu	3
1.3 Bratrské lodě.....	3
1.4 Objevení Titanicu	3
2. kapitola – Základní informace o lodi.....	5
3. kapitola- konstruktér RMS Titanicu.....	6
4. kapitola - Ředitel WSL a posádka Titanicu.....	7
4.1 Joseph Bruce Ismay – Ředitel WSL.....	7
4.2 Kapitán Edward John Smith.....	7
4.3 Vrchní palubní důstojník Henry Wilde	8
4.4 První palubní důstojník William McMaster Murdoch	8
4.5 Druhý palubní důstojník Charles Herbert Lightoller.....	9
4.6 Třetí palubní důstojník Herbert John Pitman	9
4.7 Čtvrtý palubní důstojník Joseph Grove Boxhall	10
4.8 Pátý palubní důstojník Harold Godfrey Lowe.....	10
4.9 Šestý palubní důstojník James Paul Moody	10
5. kapitola – Teorie o potopení RMS Titanicu	11
5.1 Kletba mumie	11
5.2 Pojistný podvod.....	11
5.3 Požár uhlí.....	11
5.4 Měsíc	12
6. kapitola – Titan předtucha nebo náhoda?.....	13
6.1 Tabulka hrubého srovnání lodí Titan a Titanic	13
7. kapitola – Titanic: Nehoda nebo pojistný podvod? (Nejpravděpodobnější teorie)	14
7.1 Několik faktů, které nasvědčují pojistnému podvodu:	14
8. kapitola – RMS Titanic a současnost	16
Závěr.....	17
Resumé.....	18
Zdroje	19

Úvod

V této práci se budu věnovat jedné z největších námořních katastrof, potopení RMS Titanic, a především příčinám jeho zkázy. Toto téma jsem si vybrala především proto, že tato loď a její jméno bude navždy všem připomínat, jak nesmyslná a pošetilá je každá lidská pýcha.

Titanic byl totiž ve své době největší lodí na světě a většina jeho konstruktérů, majitelů a obsluhy hrdě prohlašovala, že je nepotopitelný, což se před nimi doposud nikomu nepodařilo.

Chtěla bych se zaměřit nejen na Titanic, ale i na jeho bratrské lodě a společnost, která jej vlastnila.

Zároveň bych čtenáře chtěla seznámit s nejvýznamnějšími osobami z posádky a s jejich rolí při této katastrofě, a několik řádek budu věnovat i řediteli společnosti, jež vlastnila „nepotopitelnou loď“.

Dále uvedu nejčastější teorie o potopení lodi a zamyslím se nad otázkou, zda se skutečně jednalo o nešťastnou nehodu způsobenou souhrami náhod, nebo se pod rouškou teorie o ledovci ukrývá pojistný podvod.

Titanic je opředen mnoha tajemstvími a já bych chtěla alespoň některá z nich v této práci poodhalit.

1. kapitola – Titanic a jeho bratrské lodě

1.1 Krásný sen o nepotopitelné lodi

RMS (RMS je zkratka pro Royal Mail Steamer, tj. Královský poštovský parník) Titanic byl pýchou britského obchodního loďstva a byl navržen nejzkušenějšími konstruktéry. Byl postaven v letech 1909–1911 v jedné z nejlepších loděnic na světě. RMS Titanic představoval to nejdokonalejší, co lidské ruce dokázaly na počátku 20. století vytvořit. Lidé o Titanicu mluvili jako o nepotopitelné lodi, i když doposud žádná loděnice na světě nedokázala takovou loď postavit.

1.2 Cena stavby Titanicu

Stavba lodi přišla společnost White Star Line na 7,5 milionu dolarů, což odpovídá dnešní sumě zhruba 400 milionů dolarů, v přepočtu 8,6 miliardy korun.

1.3 Bratrské lodě

Lodě třídy Olympic, do níž patřil i Titanic, byly vybudovány tak, aby konkurovaly největším lodím rejdářství Cunard Lusitanii a Mauretanii co do velikosti i luxusu. Zamýšlené lodě třídy Olympic se měly jmenovat Olympic, Titanic a Gigantic. Nejdříve byly vybudovány bok po boku Olympic a Titanic a po nich následoval Gigantic, ale po katastrofě Titanicu byla tato loď raději přejmenována na Britannic, které společnost White Star Line považovala za šťastné.

Loď Olympic byla sešrotována v roce 1935, Titanic ztroskotal 15. dubna 1912 a Britannic najel 21. listopadu 1916 na minu a potopil se.

1.4 Objevení Titanicu

Spolupracovník National Geographic Robert Ballard objevil Titanic v roce 1985. Podle námořního práva mohli R. Ballard a jeho tým prohlásit RMS Titanic za svůj majetek, ale to jen v případě, že by si z lodi vzali aspoň jednu jedinou věc. Nálezci se ovšem rozhodli nenarušit klid vraku a obětí námořní katastrofy. Hlídkový koš Titanicu, tzv. vraní hnízdo, pravděpodobně urazila proplouvající turistická ponorka. Tím poničila významný historický artefakt.

„Titanic leží v hloubce 13 000 stop na mírně se svažujícím dně alpského typu s výhledem na malý kaňon opodál. Jeho před' směřuje k severu a loď sedí vzpřímeně na dně. Není tam žádné světlo, které by proniklo tak hluboko, a je zde pouze nepatrný život. Je to tiché a klidné místo vhodné odpočinku památky největšího námořního neštěstí. Ať to tak navždy zůstane a Bůh požehná těmto duším.“ (dr. Robert Ballard při objevu RMS Titanic)

2. kapitola – Základní informace o lodi

Typ:	Osobní zaoceánský parník
Třída:	Olympic
Majitel:	White Star Line
Domovský přístav:	Liverpool
Číslo trupu:	401 (390904)
Zahájení stavby:	31. března 1909
Spuštěna na vodu:	31. května 1911
Uvedena do služby:	10. dubna 1912
Panenská plavba:	10. dubna 1912
Osud:	potopena 15. dubna 1912
Poloha vraku:	41° 43' 32" s. š., 49° 56' 49" z. d.

3. kapitola – konstruktér RMS Titanicu

Konstruktérem Titanicu byl Thomas Andrews (7. únor 1873 – 15. duben 1912).

Již od svého mládí dával najevo, že by chtěl stavět lodě. Po ukončení školní docházky nastoupil do jedné z nejlepších loděnic na světě – Harland and Wolff, sídlící v Belfastu.

Když se Titanic potápěl, Andrews chodil mezi cestujícími, nabádal je, aby si vzali záchranné vesty, pomáhal jim do člunů, a snažil se, aby všechny čluny byly co nejvíce zaplněny. Ve 2:10 jej zahlédl stevard. Viděl, že Andrewsova záchranná vesta leží odložená na stole, sám Andrews stál před krbem a díval se do prázdna. Stevard se jej snažil přesvědčit, aby se alespoň pokusil zachránit se, ale Andrews tuto možnost odmítl a posléze stevardovi nabídl záchrannou vestu.

Andrewsovo tělo se nikdy nenašlo. Zmizelo společně s Titanicem.

4. kapitola - Ředitel WSL a posádka Titanicu

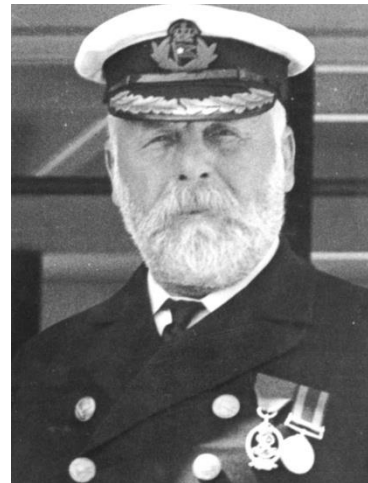
4.1 Joseph Bruce Ismay – Ředitel WSL

Narodil se 12. prosince 1862, zemřel 7. října 1937. Byl obchodník, rejdař a ředitel společnosti White Star Line. Po nástupu do vedení White Star Line měl těžké období – musel čelit Cunardovu rejdařství a rejdařství Hamburg-Amerika Line.

Roku 1902 se White Star Line stalo součástí trastu International Mercantile Marine Co (IMM). Cunard v té době postavil parníky Mauretanie a Louisiana. Konkurence se tím ještě zvětšila, proto dal Ismay stavět lodě Olympic, Titanic a Britannic.

4.2 Kapitán Edward John Smith

Edward J. Smith se narodil 27. ledna 1850 a zemřel 15. dubna 1912. Již ve svých třinácti letech odešel do Liverpoolu, kde začal se svou námořnickou kariérou. 12. července 1877 se oženil se Sarah Eleanor Penningtonovou, s níž měl dceru Helen Melville Smithovou.

V březnu roku 1880 nastoupil k loďní společnosti White Star Line, ve které začínal jako 4. důstojník na lodi Celtic na linkách do Austrálie a do New Yorku. V roce 1888 dostal certifikát „Extra Master“ a připojil se ke Královskému námořnictvu. Smith byl po dobu devíti let kapitánem lodi Majestic.

Stal se jedním z nejzkušenějších kapitánů své doby, a proto byl pověřen, aby velel na nových zaoceánských lodích třídy Olympic, které byly největší na světě. Při zkáze Titanicu Edward Smith zahynul společně s více než 1500 dalšími oběťmi.

4.3 Vrchní palubní důstojník Henry Wilde

Henry Wilde se narodil 21. září 1872 a zahynul na palubě Titanicu 15. dubna 1912.

Wilde odešel na moře ve svých sedmnácti letech a již v roce 1897 podepsal smlouvu s White Star Line. Jelikož byl skvělý námořník, rychle postupoval na žebříčku hodností. Roku 1911 byl jmenován vrchním důstojníkem na lodi RMS Olympic.

Dne 3. dubna 1912 mu bylo oznámeno, že nastupuje jako vrchní palubní důstojník na loď RMS Titanic, a to na přání kapitána E. J. Smitha.

Při katastrofě Titanicu 15. dubna 1912 Wilde asi o půl druhé ráno rozdál důstojníkům revolvery. Naposledy byl viděn, jak se spolu s posádkou snaží na vodu dostat nouzové záchranné čluny A a B ze střechy důstojnických kajut.

4.4 První palubní důstojník William McMaster Murdoch

William McMaster Murdoch se narodil 28. února 1873 v Dalbeattie a zemřel při katastrofě Titanicu 15. dubna 1912.

Rodina Murdochů měla moře v krvi. Williamův otec a dědeček a mnoho dalších příbuzných byli námořní kapitáni, a proto ani Murdoch neuvažoval o jiném povolání. V roce 1900 se poprvé setkal s loděmi společnosti White Star Line. Titanic byla jeho desátá a poslední loď.

Při ztroskotání Titanicu se téměř všichni důstojníci snažili dostat se do záchranných člunů, aby přežili. Dále se důstojníci striktně drželi kapitánových rozkazů, a proto byly čluny spouštěny poloprázdné. Ale Murdoch těchto rozkazů nedbal, jelikož chtěl za každou cenu do člunů dostat co nejvíce pasažérů, aby naplnil celou maximální kapacitu daného záchranného člunu. Sám Murdoch dokázal spustit 10 člunů a zaplnil je 75 % všech zachráněných. Jeho tělo se nikdy nenašlo.

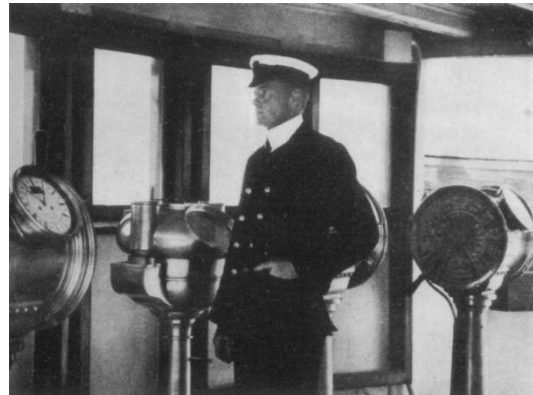
Již několik hodin poté, co se přeživší dostali na pevninu, začal 2. důstojník Ch. H. Lightoller psát dopis Murdochově manželce. V závěru tohoto dopisu uvedl: „*Pan Murdoch zemřel jako důstojník, který plnil svou povinnost.*“

4.5 Druhý palubní důstojník Charles Herbert Lightoller

Ch. H. Lightoller se narodil 30. března 1874 a zemřel 8. prosince 1952.

Na moře se dostal už ve svých třinácti letech.

Při katastrofě Titanicu Lightoller organizoval spouštění člunů na levoboku. Z důstojníků, kteří přežili, měl nejvyšší hodnost.

4.6 Třetí palubní důstojník Herbert John Pitman

Herbert J. Pitman se narodil 20. listopadu 1877 ve vesnici Sutton Montis a zemřel 2. prosince 1961.

Pitman pobýval na moři od svých osmnácti let a střídal jednu lodní společnost za druhou. Roku 1906 vstoupil do služeb společnosti White Star Line. Měl kapitánský patent, tak jako všichni důstojníci na Titanicu.

Pitman na moři strávil 60 let. V době druhé světové války sloužil na lodi SS Mataroa.

4.7 Čtvrtý palubní důstojník Joseph Grove Boxhall

Joseph Grove Boxhall se narodil 23. března 1884 a zemřel 25. dubna 1967.

Roku 1907 začal pracovat u White Star Line.

Boxhall neviděl poslední okamžiky Titanicu, protože se nacházel na záchranném člunu dosti daleko od potápějící se lodi.

V roce 1926 se stal 2. palubním důstojníkem na lodi Olympic.

4.8 Pátý palubní důstojník Harold Godfrey Lowe

Harold Godfrey Lowe se narodil 21. listopadu 1882 a zemřel 12. května 1944.

Když nastoupil v roce 1911 k společnosti White Star Line, byl držitelem Master patentu.

Poté, co se Titanic potopil, se Lowe vrátil na místo katastrofy, aby se pokusil zachránit co nejvíce topících se lidí. Z vody se mu podařilo vytáhnout 4 lidi, ale jeden z nich ihned zemřel.

4.9 Šestý palubní důstojník James Paul Moody

Narodil se 21. srpna 1887 a zemřel 15. dubna 1912.

Moody pomáhal spouštět záchranné čluny číslo 12, 14, 16, ale sám se do člunu nedostal. Naposledy byl zahlédnut, jak se s ostatními pokouší spustit záchranný nouzový člun A a jak skáče do oceánu jen několik minut před tím, než se RMS Titanic potopil. Jeho tělo nebylo nikdy nalezeno.

5. kapitola – Teorie o potopení RMS Titanic

5.1 Kletba mumie

Jedna z méně uvěřitelných teorií uvádí, že za zkázu Titanicu prý může egyptská mumie kněžky boha Amona Ra. Její původní majitel se dostal do finančních problémů a z toho důvodu ji musel prodat. Mumie skončila v muzeu, protože přinášela všem novým majitelům smůlu. Nakonec ji z muzea s největší pravděpodobností koupil William Thomas Stead, pasažér Titanicu. Kvůli strachu, že by mu ji zakázali vzít na palubu, ukryl mumii do svého přepravovaného auta. Několika spolucestujícím mumii údajně ukázal den před potopením RMS Titanic.

5.2 Pojistný podvod

Pravděpodobnější teorií o potopení Titanicu je, že katastrofa Titanicu byl prostý pojistný podvod. Podle Robina Gardinera se RMS Titanic vlastně nikdy nepotopil, protože loď Titanic a Olympic byly majiteli zaměněny. Titanic byl lodi Olympic velmi podobný. Olympic měl rok před katastrofou nehodu a nebyl pojištěný. Proto nechala společnost WSL potopit loď Olympic pod jménem Titanic, aby získala peníze za vysokou pojistku. Podle R. Gardinera se Titanic plavil po moři dalších 25 let pod jménem Olympic.

5.3 Požár uhlí

Inženýr Robert Essenhigh v roce 2004 přišel s novou teorií. Srážku Titanicu s ledovcem prý zavinil požár uhlí, který vznikl v podpalubí lodě. Dělníkům se sice podařilo naházet žhavé uhlí do kotlů a zamezit vznícení lodě, ale kvůli tomu získal Titanic příliš vysokou rychlost a nedokázal se vyhnout ledovci, na který posléze narazil.

5.4 Působení Měsíce

Jedna z nejnovějších a také možných teorií o zkáze Titanicu uvádí, že se Titanic potopil kvůli Měsíci. V době plavby RMS Titanic se Slunce, Měsíc a Země dostaly do jedné přímky a to vyvolalo silný odliv a příliv. Zároveň v roce 1912 byl Měsíc nejbližší k naší planetě za posledních 1400 let. Následek tohoto jevu byl, že se ledovce dostaly i na místa, kde se obvykle nevyskytují. I lodě, které se Titanicu vydaly na pomoc, musely výrazně zpomalit, protože ledovců bylo v místě katastrofy nezvykle mnoho.

6. kapitola – Titan předtucha, nebo náhoda?

V roce 1898 vydal spisovatel Morgan Robertson povídku s názvem Marnost.

Morgan Robertson byl původně námořní důstojník a tuto povídku začal psát na odpočinku. Kniha byla vydaná v New Yorku, ale moc se neproslavila. Podobnost tématu a obsahu knihy s tragédií Titanicu v roce 1912 je však pozoruhodně nápadná a je k neuvěření, že kniha byla původně vydána tak dlouho před zkázou Titanicu.

Po potopení RMS Titanic byla kniha vydaná znovu, ale obsahovala řadu změn, které vedly k ještě větší podobnosti katastrofy Titanicu a Titanu.

6.1 Tabulka hrubého srovnání lodí Titan a Titanic

Název lodi	Titan (1898)	Titanic (1912)
Příslušnost lodi	britská	britská
Doba plavby	duben v noci	14. dubna v noci
Trasa	z New Yorku do Liverpoolu	ze Southamptonu do New Yorku
Místo plavby	severní Atlantik	severní Atlantik
Plavba	třetí	první
Výtlak v tunách	70000	60000
Pohonné jednotky	3 lodní šrouby	3 lodní šrouby
Délka lodi	244 m	269 m
Max. rychlost	24 – 25 uzlů	24 – 25 uzlů
Kapacita	3000 osob	3000 osob
Počet pasažérů	2000	2207
Počet záchranných člunů	24	20
Kapacita záchr. čl.	500	1178
Vodotěsné přepážky	19	15
Pohon	3 parní stroje s trojnásobnou expanzí	3 parní stroje s čtyřnásobnou expanzí a parní turbína
Rozsah poškození	trup na pravoboku proražen útesem ledovce	trup na pravoboku proražen ledovcem

7. kapitola – Titanic: Nehoda, nebo pojistný podvod?

Srovnání nepravděpodobnějších teorií

Teď se nabízí otázka, co se vlastně s Titanicem stalo. Skutečně se srazil se s ledovcem, jak nám je předkládáno již desítky let? Nebo Titanic „potopil“ pojistný podvod? Většina následujících faktů totiž nasvědčuje pojistnému podvodu.

7.1 Fakta, která nasvědčují pojistnému podvodu

1. W. M. Murdoch. První důstojník W. M. Murdoch byl jedním z nejzkušenějších důstojníků. Na Titanicu měl být vrchním palubním důstojníkem. Čestný Murdoch by nikdy s pojistným podvodem, který by navíc ohrozil pasažéry, nesouhlasil, proto byl po rozhodnutí kapitána sesazen o hodnost níže, tudíž na pozici prvního palubního důstojníka.

2. Rychlost lodě. Dne 14. dubna 1912 kolem poledne kapitán E. J. Smith nařídil plout plnou rychlostí, tedy rychlostí cca 21 uzlů za hodinu (zhruba 42 km/h.) Titanic tak mohl v noci připlout na nejhlubší místo v Atlantském oceánu a tam by mohl následně zastavit. V nákladním prostoru mohla být malá, malinká nálož, která by vyrazila vhodnou díru do trupu. Náhle by do lodi začala téct voda a všem pasažérům by se řeklo, že se Titanic srazil s ledovcem. Jelikož by byla noc, nikdo by nepojal žádné podezření.

3. Záměna lodí. Existuje možnost, že Titanic nebyl Titanic, ale jeho bratrská loď Olympic. Titanic měl před svojí první plavbou menší technické potíže, a proto majitelé vyslali na plavbu místo Titanicu Olympic. Záměny lodí by si nikdo nevšiml, jelikož lodě Olympic a Titanic si byly velice podobné. Navíc, když šel Titanic ke dnu, byl prý při náklonu potápějící se lodi vidět lodní šroub s nápisem Olympic.

4. Souřadnice ztroskotání. Při ztroskotání z Titanicu udávali špatné souřadnice. Radista udával jako místo ztroskotání pozici 80 kilometrů vzdálenou od skutečné lokality katastrofy.

5. Barva světlic. Když se RMS Titanic začal potápět, jeden z důstojníků začal vypouštět světlice. Světlice mají 2 barvy – bílou a červenou. Bílé světlice se používají při slavnostech. Červené světlice se používají jako volání o pomoc. Důstojník použil bílé světlice.

6. Pokračování v cestě. I přes velmi rozsáhlé poškození po údajné kolizi s ledovcem plul Titanic ještě cca 10 minut, protože tak rozhodl ředitel WSL. J. B. Ismay si myslel, že zastavení lodi by poškodilo jméno společnosti. Toto rozhodnutí urychlilo zaplavování lodi.

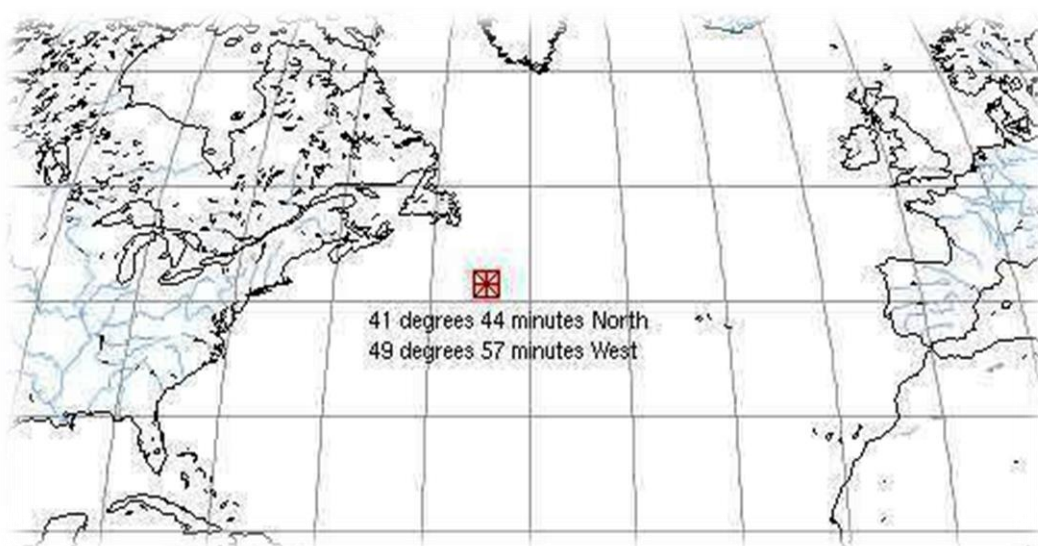
7. Dobové informace. Objevila se zpráva, že v nalezeném deníku z té doby si jistý kapitán norské lodi zapsal, že Titanic se nepotopil po srážce s ledovcem, ale proto, že šlo o dopředu zinscenovanou sabotáž. V této souvislosti je zajímavý fakt, že majitel Titanicu John Pierpont Morgan se plavby odmítl zúčastnit krátce před naloděním. Morgan prohlásil, že je nemocný, a proto nemůže nastoupit na loď, ale pár dnů po tragédii byl spatřen v jednom francouzském letovisku a nemocně nevypadal.

8. „Zachránění“ cestující. Cestu lodí na poslední chvíli odřeklo 50 lidí. Většinou šlo o blízké přátele a obchodní partnery majitele J. P. Morgana. Mezi těchto 50 „zachráněných“ patří např. slavný americký finančník George Vanderbilt nebo ocelový magnát Henry Frick.

8. kapitola – RMS Titanic a současnost

V současné době se mnoho lidí k této jedné z nejděsivějších námořních událostí stále vrací. Příběh RMS Titanic inspiruje mnoho literárních tvůrců i filmaře.

K prvním povedeným filmovým zpracováním katastrofy patří film Titanic z roku 1953, za nějž jeho tvůrci obdrželi Oscara za scénář. Nejznámější dílo zpracovávající katastrofu pochází z dílny režiséra Jamese Camerona a nese název Titanic. Tento film získal čtyři zlaté Glóby a jedenáct Oscarů.

Poloha vraku Titanicu

Závěr

Běžně přijímané tvrzení o příčinách potopení Titanicu vůbec není vůbec tak jednoznačné a nevyvratitelné, jak se může na první pohled zdát. Existuje mnoho dalších teorií a názorů, samozřejmě více i méně realistických, někdy až magických či absurdních, na katastrofu Titanicu. Teorie o potopení na základě kolize s ledovcem tudíž nemusí být pravdivá.

Vzhledem k tomu, že žádná z rozumných teorií nebyla dosud plně popřena, se nabízí otázka, zda všeobecně známá teorie srážky s ledovcem je pravdivá, anebo měla odvést pozornost odpovědných úředníků a médií od předem promyšleného pojistného podvodu.

Na základě informací, kterých se mi dostalo z různých zdrojů, se osobně kloním k názoru, že se jednalo o pojistný podvod. Faktem však zároveň zůstává, že celou pravdu o katastrofě se už nikdy nedozvíme, neboť je pohřbena spolu s Titanicem hluboko pod hladinou Atlantského oceánu.

Vrak Titanicu

Resumé

This project brought me a closer look on the RMS Titanic and primarily on the possibilities about his sink. Titanic is the proof that even a inanimate thing can die. When someone dies, he is always alive in the memories of his close relatives. And so the Titanic stayed alive in memories of those who survived this tragedy and he's always in our thoughts.

Zdroje

- <http://www.menworld.cz/clanek/nebylo-potopeni-titanicu-pouze-pojistovacim-podvodem>
- <http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/172533/zkaza-titaniku-5-nejznamejsich-teorii-o-potopeni-lodi.html>
- <http://www.naucitse.cz/clanky/zobrazit/304-TITANIC-6-konspiracni-teorie-1>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Titanic>
- <http://www.titanicworld.cz/>
- <http://titanic.web2001.cz/12.htm>
- http://titanic.wikia.com/wiki/William_McMaster_Murdoch
- <http://www.gymnus.cz/2012/04/09/100-let-od-potopeni-titaniku/>
- <http://titanic-shipofdreams.tumblr.com/page/22>
- <http://rmstitanic.sweb.cz/Titanic/>
- http://www.psanci.cz/denik.php?denik_id=1917-100-let-potopeni-titanicu
- <http://www.torrontto.estranky.cz/clanky/titanic.html>
- http://en.wikipedia.org/wiki/RMS_Titanic
- http://www.maritimequest.com/liners/titanic_page_7.htm
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:J._Bruce_Ismay.jpeg
- http://en.wikipedia.org/wiki/J._Bruce_Ismay
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Edward_J._Smith
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Edward_J._Smith.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/William_McMaster_Murdoch
- http://www.titanic - titanic.com/william_murdoch.shtml
- <http://www.dailymail.co.uk/news/article-1314202/Titanic-book-The-secret-criminal-blunder-led-ships-sinking.html>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Lightoller
- <http://www.encyclopedia-titanica.org/titanic-survivor/herbert-john-pitman.html>

- http://www.rmstitanicremembered.com/?page_id=124
- http://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Boxhall
- <http://titanic-wsl.blog.cz/1308/posadka-rms-titanic-mr-joseph-groves-boxhall>
- <http://titanic-wsl.blog.cz/rubrika/zrod-titaniku>
- <http://www.encyclopedia-titanica.org/titanic-survivor/harold-godfrey-lowe.html>
- <http://olympic-whitestar.blog.cz/1008/byl-olympic-a-titanic-zatazen-do-pojistneho-podvodu>
- <http://www.reflex.cz/clanek/dokument/42060/titanic-do-ledovce-nenarazil-do-hlubin-konspirace-s-janem-berwidem-buquoyem.html>
- <http://www.titanicworld.cz/pictures08/vrak/foto/bow1.jpg>
- http://www.titanicworld.cz/pictures08/vrak/vrak_clunova_paluba.jpg
- <http://www.titanicworld.cz/pictures08/vrak/foto/prop.jpg>
- <http://mentalistmarkfletcher.com/fletchers-mind/wp-content/uploads/2013/06/Titanic-Sinking.jpg>
- Kniha: Titanic nikdo nechtěl uvěřit (Václav Králíček)
- Jak se potápěl Titanic – Svědectví o zkáze Titanicu
- Tajemství Titanicu: 100 let od tragédie
- <http://orgo-net.blogspot.cz/2012/01/narazilnenarazil-titanik-do-ledovce.html>
- <http://www.stream.cz/slavedny/577207-den-kdy-se-potopil-titanic-15-duben>
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Olympic_and_Titanic.jpg
- <http://articles.portal-tol.net/english-language-cs/Titanic>
- <http://ultimatetitanic.com/construction/>
- <http://titanic-1912.blog.cz/1204/vrak-titaniku>
- <http://procproto.cz/zahady/kdo-potopil-titanic/>
- <http://www.nepotopitelnalod.estranky.sk/>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Olympic_in_New_York_cropped.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/RMS_Olympic
- http://www.titanic-whitestarships.com/WSL_Britannic_III.htm

- http://www.titanic-whitestarships.com/WSL_Britannic_III.htm
- http://www.maritimequest.com/liners/titanic_page_4.htm
- http://www.maritimequest.com/liners/titanic_page_4.htm
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Thomas_Andrews_%C3%BCI.jpg
- [http://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Andrews_\(shipbuilder\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Andrews_(shipbuilder))